EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.4.9.
COM(2025) 160 final

2025/0086 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetség uniós programokban való részvételéről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az EU-t és Svájcot szoros gazdasági, történelmi, kulturális, társadalmi és politikai kötelékek fűzik egymáshoz. Az EU Svájc legnagyobb, míg Svájc az EU negyedik legjelentősebb kereskedelmi partnere. Svájcban több mint 1,5 millió uniós polgár, az EU-ban pedig közel 450 000 svájci állampolgár él. Nap mint nap több százezer határ menti ingázó lépi át az EU és Svájc közötti határt mindkét irányban.

Az EU és Svájc közötti kapcsolatokat számos kétoldalú megállapodás szabályozza. A személyek szabad mozgásáról, a szárazföldi közlekedésről, a légi közlekedésről, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről és a megfelelőségértékeléssel kapcsolatos kölcsönös elismerésről szóló megállapodások révén Svájc jelen van az EU belső piacán[1]. Az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében Svájc schengeni társult országnak számít. A Covid19-világjárvány idején az EU és Svájc között szorosabbá vált a határokon át terjedő egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos együttműködés.

Svájc hagyományosan a kutatás és az innováció területén is jelentős partnernek számít. Az ország számos, különösen a kutatásra, az innovációra és az oktatásra összpontosító uniós finanszírozási program keretében együttműködik az Európai Unióval. A svájci egyetemek és a magánszektor 1987 óta aktívan részt vesznek az EU kutatási és innovációs keretprogramjaiban. Ugyanebben az évben lépett hatályba a tudományos és technológiai együttműködésről szóló első kétoldalú megállapodás[2]. Svájc továbbra is intenzíven részt vesz különböző európai kezdeményezésekben, többek között az Európai Nukleáris Kutatási Szervezetben (CERN), az Európai Űrügynökségben, a tudomány és a technológia területén folytatott európai együttműködésben (COST) és az Eurekában. Ezen túlmenően társult országként részt vett az Euratom kutatási és képzési programjában 2014 és 2020 között[3], és ugyanebben az időszakban bekapcsolódott a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozáshoz kapcsolódó tevékenységekbe a „Horizont 2020” keretprogramhoz és az

[1] A légi közlekedésről szóló megállapodás, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodás, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás, a megfelelőségértékeléssel kapcsolatos kölcsönös elismerésről szóló megállapodás, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás, amelyek mindegyikét 1999. június 21-én írták alá (HL L 114., 2002.4.30., 1. o.).

[2] Keretmegállapodás az Európai Közösségek és a Svájci Államszövetség közötti tudományos és technológiai együttműködésről (EUHL L 313., 1985.11.22., 6. o.) és a Tanács határozata (1987. február 9.) az Európai Közösségek, valamint a Svéd Királyság, a Svájci Államszövetség, a Finn Köztársaság, a Norvég Királyság és az Osztrák Köztársaság közötti tudományos és technológiai együttműködésről szóló keretmegállapodások megkötéséről (HL L 71., 1987.3.14., 29. o.).

[3] A Tanács határozata (2014. december 4.) a Svájci Államszövetségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramhoz és az Európai Atomenergia-közösség „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjához való társulásáról, valamint a Svájci Államszövetségnek a Fusion for Energy által végzett ITER-tevékenységekben való részvételének szabályozásáról szóló, egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti tudományos és technológiai együttműködési megállapodás Európai Bizottság által, az Európai Atomenergia-közösség nevében történő megkötésének jóváhagyásáról (HL L 370., 2014.12.30., 19. o.).

Euratomhoz való társulási megállapodás alapján. Emellett Svájc korábban az EU Erasmus programjának is tagja volt[4].

Bár az EU és Svájc közötti kapcsolat szoros, azt számos régóta fennálló strukturális probléma jellemzi. E problémák megoldása érdekében az EU és Svájc 2014 és 2021 között tárgyalásokat folytatott egy intézményi keretmegállapodásról. Az intézményi keretmegállapodás irányítási keretet biztosított volna a belső piaccal kapcsolatos olyan területekre vonatkozó további megállapodásokhoz is, amelyekben Svájc részt vesz, ideértve azokat a megállapodásokat, amelyek tekintetében a Tanács már felhatalmazást adott a tárgyalásokra, nevezetesen az élelmiszer-biztonság (2003 és 2008) és a villamos energia (2006) területén. Emellett irányítási keretet biztosított volna az egészségügyi megállapodáshoz, amely tekintetében a Tanács 2008-ban felhatalmazást adott a tárgyalásokra.

A tárgyaló felek 2018 novemberében szakértői szinten megállapodásra jutottak az intézményi keretmegállapodás szövegtervezetéről. Miután a Szövetségi Tanács elutasította a szövegtervezet jóváhagyását, leálltak a többi megállapodásról folytatott tárgyalások, mivel mind a Tanács (a 2019. február 19-i következtetéseiben), mind pedig az Európai Parlament (a 2019. március 26-i ajánlásában) az intézményi keretmegállapodás megkötésétől tette függővé a belső piaci hozzáférésről szóló új megállapodások megkötését, illetve a hatályos megállapodások szerinti feltételek javítását. Bár történtek további kísérletek a helyzet megoldása érdekében, a Svájci Szövetségi Tanács 2021. május 26-án úgy határozott, hogy egyoldalúan beszünteti az intézményi keretmegállapodásról folytatott tárgyalásokat. Svájc egyoldalú döntése nyomán a kutatás, az innováció és az oktatás területén folytatott kétoldalú együttműködés ideiglenesen leállt.

Az intézményi keretmegállapodásról szóló tárgyalások megszakadását követően az Európai Bizottság és Svájc 2022 márciusában tájékozódó célú megbeszéléseket kezdeményezett kapcsolataik jövőjéről. E megbeszélések eredményeként létrejött egy olyan egyetértési megállapodás, amely rögzíti a két fél politikai egyetértését a jövőbeli tárgyalásokhoz vezető lépésekről, valamint meghatározza a létrehozni kívánt átfogó tárgyalási csomag összetevőit és paramétereit, továbbá a főbb intézményi és ágazati kérdésekre vonatkozó kompromisszumcélokat és megoldásokat. A tájékozódó célú folyamat során bebizonyosodott, hogy mindkét fél élénk érdeklődést mutat a kutatás, az innováció és az oktatás területére vonatkozó együttműködésük újjáélesztése iránt. Ezzel összefüggésben az egyetértési megállapodás megerősítette az arra vonatkozó szándékot, hogy a tágabb csomag részeként létrejöjjön egy olyan jogi keret, amely lehetővé teszi Svájc részvételét az uniós programok 2021–2027-es időszakra vonatkozó jelenlegi többéves pénzügyi kerethez kapcsolódó és későbbi generációiban, beleértve a kutatási és innovációs keretprogramokat, a Digitális Európa programot és az Erasmus+ programot. Az egyetértési megállapodás megerősítette továbbá mindkét fél azon szándékát, hogy újraindítsák a meglévő EU–Svájc GNSS-megállapodás (Galileo és EGNOS) végrehajtásáról szóló tárgyalásokat, és megbeszéléseket kezdeményezzenek Svájcnak az uniós űrprogram Kopernikusz komponensében való részvételéről.

A Svájci Szövetségi Tanács és az Európai Bizottság 2023 novemberében jóváhagyta az egyetértési megállapodást. Mindkét fél kötelezettséget vállalt arra, hogy erre fogja alapozni tárgyalási megbízásait, és kinyilvánította azon törekvését, hogy 2024 folyamán lezárják a tárgyalásokat.

[4] Megállapodás az Európai Gazdasági Közösség és a Svájci Államszövetség között az Erasmus program keretében az oktatás és képzés területén történő együttműködés létrehozásáról (HL L 332., 1991.12.3., 52. o.).

Következésképpen a Bizottság 2023. december 20-án ajánlást fogadott el a tájékozódó célú megbeszélések során azonosított és meghatározott átfogó intézkedéscsomagról folytatandó tárgyalások engedélyezéséről szóló tanácsi határozatra vonatkozóan. E tárgyalások átfogó célja az EU és Svájc közötti kétoldalú kapcsolatok korszerűsítése és megerősítése, a belső piacon működő uniós és svájci vállalkozások közötti tisztességes verseny biztosítása, valamint az uniós polgárok jogainak védelme Svájcban, beleértve a különböző tagállamok állampolgárai közötti megkülönböztetés megelőzését is. Ez lehetővé tenné mindkét fél polgárai, vállalkozásai és kutatói számára, hogy teljes mértékben kihasználják az EU és Svájc földrajzi közelségéből, közös értékeiből és gazdasági kapcsolataiból származó előnyöket. Ezzel párhuzamosan a Szövetségi Tanács elvégezte a svájci oldalon a megfelelő előkészítő munkát. A vonatkozó svájci eljárások lezárultát követően az Európai Unió Tanácsa 2024. március 12-én határozatot fogadott el, amelyben felhatalmazta a Bizottságot az átfogó intézkedéscsomagról szóló tárgyalások megkezdésére, és egyúttal elfogadta a részletes tárgyalási irányelveket is.

A tárgyalási irányelvek megerősítették, hogy a csomag részeként a Bizottságnak tárgyalást kell folytatnia egy önálló megállapodásról, amely meghatározza Svájc uniós programokban való részvételének általános feltételeit. E megállapodásnak méltányos egyensúlyt kell biztosítania Svájc hozzájárulásai és az adott programokban való részvételéből származó előnyök között, valamint rögzítenie kell a részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és a kapcsolódó igazgatási kiadások kiszámítását. A Svájc konkrét uniós programokhoz való társulására vonatkozó jegyzőkönyveknek meg kell határozniuk azon programok jegyzékét – a programok minden egyes generációja tekintetében –, amelyekben Svájc részt vesz. A tárgyalási irányelvek szerint a megállapodásnak szintén lehetővé kell tennie, hogy Svájc a jövőben más uniós programokhoz is csatlakozzon olyan jegyzőkönyv vagy jegyzőkönyvek révén, amelyeket a megállapodás alapján létrehozott vegyes bizottság egyszerűsített eljárás keretében fogad el.

2024. március 18-án Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke és Viola Amherd, a Svájci Államszövetség akkori elnöke elindította az átfogó csomagról szóló tárgyalásokat. A Bizottság a tárgyalásokat a Tanáccsal – többek között az Általános Ügyek Tanácsával – és a Tanács által a Svájccal folytatandó tárgyalások céljából különbizottságként kijelölt EFTA-munkacsoporttal konzultálva folytatta le. A Bizottság kellően figyelembe vette az Európai Parlament 2023. október 4-i állásfoglalását, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (10) bekezdésével összhangban megfelelően tájékoztatta az Európai Parlamentet a tárgyalási folyamatról.

A kilenc hónapig tartó intenzív tárgyalásokat követően Ursula von der Leyen és Viola Amherd 2024. december 20-án bejelentette, hogy a megbeszélések az átfogó csomag valamennyi eleme tekintetében sikeresen lezárultak. Az átfogó csomag magában foglalja azon öt megállapodás aktualizálását, amelyek már jelenleg is biztosítják Svájc számára az EU belső piacához való hozzáférést[5]; az élelmiszer-biztonságról szóló új megállapodás létrehozza az élelmiszerlánc valamennyi dimenziójára kiterjedő közös élelmiszer-biztonsági térséget; az új egészségügyi megállapodás lehetővé teszi Svájc számára, hogy részt vegyen a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek kezelésére szolgáló uniós mechanizmusokban és szervekben, nevezetesen az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központban és a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerben; a villamos energiáról szóló új megállapodás

[5] A légi közlekedésről szóló megállapodás, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodás, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás, a megfelelőségértékeléssel kapcsolatos kölcsönös elismerésről szóló megállapodás, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás, amelyek mindegyikét 1999. június 21-én írták alá (HL L 114., 2002.4.30., 1. o.).

lehetővé teszi Svájc számára az EU belső villamosenergia-piacában való részvételt; a Svájcnak az Unión belüli gazdasági és társadalmi kohézióhoz való állandó és méltányos pénzügyi hozzájárulásáról szóló új megállapodás tükrözi a felek közötti partnerség és együttműködés szintjét; valamint egy új megállapodás lehetővé teszi Svájc számra a részvételt több, harmadik országok társulása előtt nyitva álló uniós programban – ezek konkrétan a Horizont Európa program, az Euratom kutatási és képzési programja, az ITER/F4E (Fusion for Energy), a Digitális Európa program, az Erasmus+ program, valamint az „EU az egészségért” program, amely kiegészíteni hivatott az EU és Svájc közötti egészségügyi megállapodás által létrehozott együttműködést, amely megállapodásról a két partner ugyanazon átfogó csomag részeként tárgyalt. A fent felsorolt elemeken kívül az átfogó csomag külön jegyzőkönyvet tartalmaz a parlamenti együttműködésről.

Bár a Svájc uniós programokban való részvételéről szóló megállapodás (az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek az uniós programokban való részvételéről szóló megállapodás – a továbbiakban: a megállapodás) szerves részét képezi a két partner által 2024-ben megtárgyalt átfogó csomagnak, a Bizottság gyorsított eljárás keretében kívánja előterjeszteni a megállapodás aláírására irányuló javaslatot azzal a céllal, hogy – a 18. cikkel összhangban, amennyiben az aláírásra 2025. november 15. előtt sor kerül – 2025. január 1-jei hatállyal megkezdődjön a megállapodás ideiglenes alkalmazása. Ez a megközelítés lehetővé teszi, hogy érvényre jussanak azok az átmeneti rendelkezések, amelyeket a Bizottság a szélesebb csomagról folytatott tárgyalások során biztosított Svájcnak a 2025. évi kötelezettségvállalási előirányzatokat végrehajtó odaítélési eljárásokra vonatkozóan. Tekintettel Svájc részvételének jelentőségére, e megállapodás ideiglenes alkalmazása az EU érdekében áll. Ugyanakkor nem érinti az egyetértési megállapodásban meghatározott és a Tanács tárgyalási irányelveiben megerősített, átfogó csomagon alapuló megközelítést, mivel a Svájc uniós programokban való részvételéről szóló megállapodás hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amely előírja, hogy a megállapodás ideiglenes alkalmazása megszűnik, ha Svájc 2028 végéig nem zárja le a csomag hatálybalépéséhez szükséges eljárásait. Emellett a megállapodás megkötése a tervek szerint részét fogja képezni a 2024-ben folytatott tárgyalások tárgyát képező egyéb kulcsfontosságú megállapodásokat is magában foglaló átfogó csomagnak. A Bizottság e célból külön javaslatot kíván előterjeszteni.

Mivel Svájc az Euratom kutatási és képzési programjában, valamint a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozásban egyaránt részt fog venni, e javaslatot (az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében) az uniós programokról szóló megállapodás megkötésének és ideiglenes alkalmazásának jóváhagyásáról szóló tanácsi határozatra irányuló bizottsági ajánlás kíséri.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Tartalmát tekintve a Svájc uniós programokban való részvételéről szóló megállapodás hasonló az Európai Unió egyéb megállapodásaihoz, amelyeket az elmúlt években olyan partnerekkel kötött, mint az Egyesült Királyság, Új-Zéland és Kanada, és ezért összhangban van az e területre vonatkozó uniós szakpolitikával. A megállapodás ugyanakkor szerves részét képezi az átfogó csomagnak, ezért az abba való beillesztésével kapcsolatban bizonyos egyedi rendelkezéseket tartalmaz, mindenekelőtt Svájcnak „az EU az egészségügyért” programban való részvétele és az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti új egészségügyi megállapodás közötti kapcsolat biztosítása érdekében.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EU–Svájc megállapodások átfogó csomagjának részét képező jelen megállapodás teljes mértékben tiszteletben tartja a Szerződéseket, és megőrzi az uniós jogrend integritását és autonómiáját. Előmozdítja az Unió értékeit, célkitűzéseit és érdekeit, valamint biztosítja az uniós szakpolitikák és tevékenységek összhangját, hatékonyságát és folytonosságát.

Svájc uniós programokban való részvétele teljes mértékben tiszteletben fogja tartani a programokat meghatározó alap-jogiaktusokat és a pénzügyi irányítással kapcsolatos hatályos uniós jogszabályokat, például a költségvetési rendeletet[6].

2. JOGALAP

A megállapodás megállapítja Svájcnak bármely olyan uniós programban, tevékenységben, illetve azok részeiben való részvételére alkalmazandó szabályokat, amelyek nyitva állnak a részvétele előtt, és az EUMSZ hatálya alá tartozó területek széles körére terjed ki, nevezetesen a kutatás és az innováció, az oktatás, a képzés, az ifjúság, a sport és a kultúra területére, valamint más közös érdekű területekre, például a digitális átalakulásra és az egészségügyi fellépésekre. A megállapodásról szóló tárgyalások az átfogó csomagról szóló tárgyalásokkal egyidejűleg vették kezdetüket és zárultak le. A megállapodás szervesen kapcsolódik az átfogó csomag többi eleméhez. E tekintetben a megállapodás hatálybalépésének feltétele a csomagba tartozó tizenhárom másik jogi aktus hatálybalépéséhez szükséges belső eljárások lefolytatása. A megállapodás hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amely előírja, hogy a megállapodás ideiglenes alkalmazása megszűnik, ha Svájc 2028 végéig nem zárja le a csomag hatálybalépéséhez szükséges eljárásait. A megállapodás olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek biztosítják, hogy Svájcnak az uniós egészségügyi cselekvési programban való részvétele szorosan kapcsolódjon az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti egészségügyi megállapodáshoz. Ezenkívül a megállapodás keretében kompenzációs intézkedéseket lehetne hozni a Svájc kohézióhoz való hozzájárulásáról szóló megállapodásból eredő kötelezettségek elmulasztása esetén. Tekintettel az átfogó csomag egyéb kulcsfontosságú megállapodásaival fennálló szoros kapcsolatra, a megállapodást a csomagba tartozó többi megállapodással egy időben, a csomag szerves részeként kell megkötni.

Mivel ez a megállapodás több uniós programhoz való társulást irányoz elő, és az egymáshoz kapcsolódó megállapodások átfogó csomagjának részét képezi, fő célkitűzése abban a jogalapban tükröződik, amely egy olyan társulás létrehozásáról rendelkezik, amely lehetővé teszi az Unió számára, hogy a Szerződések hatálya alá tartozó valamennyi területen kötelezettségvállalásokat tegyen. Ezért a megállapodásnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat megfelelő anyagi jogalapja az EUMSZ 217. cikke. Ezt meg kell különböztetni az Új-Zélanddal, Kanadával és a Koreai Köztársasággal a közelmúltban kötött, ezen országoknak az uniós programokban való részvételéről és a Horizont Európához való társulásáról szóló megállapodásoktól, amelyek korlátozottabb hatályuk miatt az EUMSZ 212. cikkén alapultak.

Az eljárási jogalap az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdésével, amely a Tanácsban egyhangú szavazást ír elő.

[6] Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (átdolgozás) (HL L 2024/2509., 2024.9.26., 1. o.).

A javasolt tanácsi határozat jogalapja ezért az EUMSZ 217. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdésével és az EUMSZ 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdésével.

A megállapodás kiterjed Svájcnak az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom-Szerződés) hatálya alá tartozó, magfúzióval, maghasadással és képzéssel kapcsolatos tevékenységekben való részvételére is. A megállapodásnak az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében történő aláírása és ideiglenes alkalmazása az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről Svájc közötti, a Svájci Államszövetségnek az uniós programokban való részvételéről szóló megállapodás Európai Bizottság általi megkötésének jóváhagyásáról szóló tanácsi határozatra irányuló ajánlás tárgyát képezi, amelyet ezzel a javaslattal együtt, külön eljárás keretében nyújtanak be.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tárgytalan.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A megállapodás hatással lesz az uniós költségvetésre azáltal, hogy Svájc társul a Horizont Európa programhoz, az Euratom kutatási és képzési programhoz, a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás tevékenységeihez, a Digitális Európa programhoz, az Erasmus+ programhoz és az „EU az egészségért” programhoz. A megállapodás méltányos és kiegyensúlyozott feltételeket határoz meg Svájc azon uniós programokhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulására vonatkozóan, amelyekben maga is részt vesz, és rendelkezik az e programok irányításával kapcsolatos igazgatási költségekről. A megállapodás viszonossági záradékot tartalmaz, amely biztosítja, hogy az Unióban letelepedett jogalanyok a lehető legnagyobb mértékben részt vehessenek Svájc egyenértékű kutatási és innovációs programjaiban, a svájci nemzeti jogszabályokban meghatározott feltételekkel összhangban.

A javaslathoz mellékelt pénzügyi kimutatás tartalmazza az indikatív költségvetési vonzatokat.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Tárgytalan.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az uniós programokban való részvételről szóló megállapodás meghatározza Svájc uniós programokban való részvételének jogi keretét, biztosítva a méltányos egyensúlyt a hozzájárulások és az előnyök tekintetében. Biztosítja továbbá, hogy Svájc ne kapjon döntéshozatali hatáskört azon programok tekintetében, amelyekben részt vesz.

A megállapodás megállapítja az egyes programokkal összefüggő pénzügyi hozzájárulások és igazgatási költségek kiszámításának feltételeit, és garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

A megállapodás rögzíti az uniós programokban való részvétel egyéb feltételeit is, például az említett uniós programok végrehajtásában részt vevő személyek mobilitására vonatkozó rendelkezéseket. A megállapodás meghatározza a Svájc uniós programokban való részvételének felfüggesztésére, illetve a megállapodás megszüntetésére vonatkozó feltételeket. Olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek biztosítják, hogy ezek az esetek ne befolyásolják a svájci jogalanyokkal szemben vállalt jogi kötelezettségeket.

A megállapodás úgy rendelkezik, hogy 2025. november 15. előtti aláírása esetén az ideiglenes alkalmazása visszamenőleges hatállyal 2025. január 1-jétől veszi kezdetét annak érdekében, hogy a megállapodás hatálya alá tartozó területeken az egyes programok tekintetében meghatározott időpontban megkezdődjön az együttműködés. Ami Svájcnak az „EU az egészségért” programban való részvételét illeti, ez az időpont az egészségügyi megállapodás hatálybalépésének időpontjához kapcsolódik.

Az I. jegyzőkönyv Svájcnak a Horizont Európa és a Digitális Európa programban való, 2025. január 1-jétől kezdődő, valamint az Erasmus+ programban való, 2027. január 1-jétől kezdődő részvételével foglalkozik. Az I. jegyzőkönyv kiterjed továbbá az Euratom kutatási és képzési programjára, valamint a Fúziósenergia-fejlesztési (F4E) és ITER Európai Közös Vállalkozás tevékenységeire. Az Euratom kutatási és képzési programja az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozik. Ezért az az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében a megállapodás Európai Bizottság általi megkötésének jóváhagyásáról szóló tanácsi határozatra irányuló ajánlás hatálya alá tartozik, amelyet e javaslattal együtt, külön eljárás keretében nyújtanak be.

A Horizont Európa (2021–2027)[7] az Unió kiemelt kutatási és innovációs programja. Az I. jegyzőkönyv előirányozza Svájc társulását a Horizont Európa program egészéhez. A program I. pillérének elsődleges célja az EU saját tudományos és technológiai bázisának megerősítése,

[7] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

az európai kutatási és innovációs képességek kiépítése, valamint a tudás és a tehetségek Európába vonzása. A II. pillér a globális kihívások kezelésére és az európai ipari versenyképesség megerősítésére irányul, gyakran multidiszciplináris vagy interdiszciplináris projektek révén. A III. pillér az EU versenyképességére és innovációs képességére összpontosít. Svájc társulása kiterjed a program azon részeire is, amelyek a részvétel bővítését és az Európai Kutatási Térség megerősítését célozzák.

Svájc várhatóan 2027. január 1-jétől társul az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramhoz. A program célja, hogy az egész életen át tartó tanulás révén támogassa az emberek tanulmányi, szakmai és személyes fejlődését az oktatás, a képzés, az ifjúság és a sport területén Európában és azon túl. A program mobilitási intézkedéseket, szervezetek közötti együttműködést és szakpolitika-fejlesztést foglal magában. Más uniós programokhoz képest az Erasmus+ sajátossága az, hogy költségvetésének legnagyobb részét közvetett irányítás keretében kezelik.

Az I. jegyzőkönyv meghatározza az Erasmus+ programhoz való társulás egyedi feltételeit. A program jogalapjával[8] összhangban e feltételek közé tartozik a nemzeti hatóság kinevezése, a nemzeti iroda létrehozása, valamint egy független auditszervezet kijelölése. Svájc e programban való részvételének feltétele a nemzeti irodájának kedvező előzetes értékelése és a pénzügyi hozzájárulás kifizetése. Az e megállapodás szerinti pénzügyi feltételektől eltérve és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre korlátozva Svájc operatív hozzájárulása a megállapodásban meghatározott hozzájárulási kulcs 70 %-át fogja kitenni.

Ami a Digitális Európa programot[9] illeti, Svájc a program szinte valamennyi eleméhez társul, kivéve a kiberbiztonságra vonatkozó 3. egyedi célkitűzést és a félvezetőkre vonatkozó 6. egyedi célkitűzést, amelyekhez (az EGT-tag EFTA-államokon kívül) egyetlen harmadik ország sem társulhat. Így Svájc társul az 1. egyedi célkitűzéshez (nagy teljesítményű számítástechnika), a 2. egyedi célkitűzéshez (mesterséges intelligencia), a 4. egyedi célkitűzéshez (fejlett digitális készségek) és az 5. egyedi célkitűzéshez (Digitális kapacitások telepítése és legjobb felhasználása és interoperabilitás). A svájci jogalanyok azokban a felhívásokban vehetnek majd részt, amelyekre jogosultak.

A Digitális Európa program egyes intézkedései, különösen az 1. egyedi célkitűzés (Nagy teljesítményű számítástechnika) és a 2. egyedi célkitűzés (Mesterséges intelligencia) alá tartozó intézkedések közvetlen hatással vannak az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeire. Következésképpen ezeket az intézkedéseket a Digitális Európa programról szóló rendelet 12. cikkének (6) bekezdése korlátozza, és a 2025–2027-es munkaprogram tartalmazza a részvétel egyedi feltételeit.

E célból a Bizottság 2025. január 13-án kérdőívet küldött az illetékes svájci hatóságoknak, amelyet ki kell tölteniük. A Bizottság a kapott válaszok értékelése révén fogja megállapítani, hogy az érintett intézkedések keretében támogatható jogalanyok köre kiterjeszthető-e a Svájcban letelepedett jogalanyokra. Az említett kérdőív nagyrészt megegyezik az (EU) 2021/695 rendelet 22. cikkének (5) bekezdése szerinti értékelés céljából 2024 decemberében Svájcnak továbbított kérdőívvel, azzal a fő különbséggel, hogy a viszonossági kritérium a Digitális Európa programra összpontosít, a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó rész pedig további ágazati szempontokat is tartalmaz.

[8] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 189., 2021.5.28., 1. o.).

[9] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

A II. jegyzőkönyv Svájcnak a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozásban való részvételével foglalkozik. Az Euratom-Szerződés által szabályozott kérdésről lévén szó, az az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében a megállapodás Európai Bizottság általi megkötésének jóváhagyásáról szóló tanácsi határozatra irányuló ajánlás hatálya alá tartozik, amelyet e javaslattal együtt, külön eljárás keretében nyújtanak be.

A Svájcnak az „EU az egészségért” programban való részvételéről szóló III. jegyzőkönyv előírja, hogy Svájc társult országként részt vehet az (EU) 2021/522 rendelettel létrehozott az „EU az egészségért” program egyes konkrét részeiben, és hozzájárulhat azokhoz. Ezek a konkrét részek az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti egészségügyi megállapodás hatálya alá tartozó, válsághelyzetekre való felkészültséghez kapcsolódnak. A III. jegyzőkönyv értelmében Svájc az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti egészségügyi megállapodás hatálybalépését követő év január 1-jétől vesz részt az „EU az egészségért” programban annak hátralévő időtartama alatt vagy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret végéig – amelyik a kettő közül a rövidebb.

A Bizottság a megállapodás szövegét az aláírásról és az ideiglenes alkalmazásról szóló határozatra irányuló javaslattal együtt nyújtja be a Tanácsnak.

A Szerződésekkel összhangban a Bizottság feladata, hogy biztosítsa a megállapodás aláírását, figyelemmel annak későbbi időpontban történő megkötésére.

2025/0086 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetség uniós programokban való részvételéről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 217. cikkére, összefüggésben annak 218. cikke (5) bekezdésével és 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Tanács 2024. március 12-én felhatalmazta a Bizottságot, hogy tárgyalásokat kezdjen a Svájci Államszövetséggel a Svájci Államszövetséggel fennálló kétoldalú kapcsolatokat érintő átfogó intézkedéscsomagról, amely magában foglalja az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között a belső piaccal kapcsolatos területeken létrejött megállapodásokban foglalt intézményi és állami támogatási rendelkezéseket, valamint szükség esetén azok konkrét kiigazításait, a Svájc uniós programokban való részvételéről szóló megállapodást, valamint Svájcnak a régiók közötti gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez való állandó hozzájárulása alapját képező megállapodást[1]. A Tanács arra is felhatalmazta a Bizottságot, hogy tárgyalásokat kezdjen a Svájci Államszövetséggel a villamos energiáról, az egészségügyről és az élelmiszer-biztonságról szóló új megállapodásokról, Svájcnak az Európai Unió Űrprogramügynökségében és az Európai Unió Vasúti Ügynökségében való részvételéről, valamint az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodásnak a kabotázs lehetővé tétele érdekében történő módosításáról.

(2) A Bizottság az Unió nevében tárgyalásokat folytatott egy átfogó megállapodáscsomagról, amely magában foglalja az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek az uniós programokban való részvételéről szóló megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás), az intézményi, állami támogatási és módosító rendelkezésekről szóló jegyzőkönyveket az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a belső piac azon területeiről szóló megállapodások tekintetében, amelyekben Svájc részt vesz, az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, Svájcnak az Európai Unión belüli gazdasági és társadalmi

[1] A Tanács (EU, Euratom) 2024/995 határozata (2024. március 12.) az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, a belső piaccal kapcsolatos megállapodások intézményi rendelkezéseire, a Svájci Államszövetségnek az uniós programokban való részvételéről szóló megállapodásra, valamint a Svájci Államszövetség Unió kohéziójához való állandó hozzájárulásának alapját képező megállapodásra irányuló, a Svájci Államszövetséggel folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról (HL L, 2024/995, 2024.3.26.).

egyenlőtlenségek csökkentéséhez való rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodást, az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti egészségügyi megállapodást, az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, a villamos energiáról szóló megállapodást, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodáshoz csatolt, a közös élelmiszer-biztonsági térséget létrehozó jegyzőkönyvet, valamint az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek az Európai Unió Űrprogramügynökségében való részvételére vonatkozó feltételekről szóló megállapodást.

(3) A megállapodás megállapítja Svájcnak bármely olyan uniós programban, tevékenységben vagy szolgáltatásban, illetve azok részeiben való részvételére alkalmazandó szabályokat, amelyek nyitva állnak a részvétele előtt, és számos területre kiterjed, nevezetesen a kutatás és az innováció, a magfúzió és a maghasadás, valamint az oktatás, a képzés, az ifjúság, a sport és a kultúra területére, továbbá más közös érdekű területekre, például a digitális átalakulásra és az egészségügyi fellépésekre. A megállapodás ezen túlmenően szervesen kapcsolódik az átfogó csomag többi eleméhez. E tekintetben a megállapodás rendelkezik Svájcnak az uniós egészségügyi cselekvési programban való részvételéről, amely program szorosan kapcsolódik az egészségügyi megállapodáshoz; a megállapodás keretében kompenzációs intézkedések hozhatók abban az esetben, ha nem teljesülnek a Svájcnak az Európai Unión belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez való rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodásból eredő kötelezettségek.

(4) A megállapodásról szóló tárgyalások az átfogó csomagról szóló tárgyalásokkal egyidejűleg vették kezdetüket és zárultak le. A megállapodás 17. cikke úgy rendelkezik, hogy a megállapodás hatálybalépése a csomag részét képező több jogi eszköz hatálybalépéséhez kapcsolódik. A megállapodás az ideiglenes alkalmazásról is rendelkezik, amely azonban legkésőbb 2028. december 31-én megszűnik, ha Svájc addig nem zárja le a megállapodás 17. cikkében említett eszközök hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásait. A megállapodást az átfogó csomag többi elemével egyidejűleg, a csomag szerves részeként kell megkötni. A megállapodás aláírásáról szóló határozatnak ezért azon a jogalapon kell alapulnia, amely egy olyan társulás létrehozásáról rendelkezik, amely az Unió számára lehetővé teszi, hogy a Szerződések hatálya alá tartozó valamennyi területen kötelezettségeket vállaljon.

(5) A megállapodást az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az Unió nevében alá kell írni, figyelemmel annak későbbi időpontban történő megkötésére.

(6) Együttműködésük kiterjesztése céljából a megállapodás úgy rendelkezik, hogy a felek a megállapodást belső eljárásaikkal és jogszabályaikkal összhangban 2025. január 1-jétől ideiglenesen alkalmazzák, kivéve, ha az aláírásra 2025. november 15. után kerül sor, amely esetben a felek 2026. január 1-jétől alkalmazzák ideiglenesen a megállapodást.

(7) Az Uniónak ezért az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében ideiglenesen alkalmaznia kell a megállapodást.

(8) A megállapodás 18. cikke szerint az ideiglenes alkalmazás legkésőbb 2028. december 31-én megszűnik, ha Svájc az említett időpontig nem fejezi be a megállapodás 17. cikkében említett eszközök hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásait.

(9) A megállapodásnak az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében történő aláírására és ideiglenes alkalmazására az említett szerződés értelmében külön eljárás vonatkozik,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács felhatalmazást ad az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek az uniós programokban való részvételéről szóló megállapodásnak (a továbbiakban: a megállapodás) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: az Euratom-Szerződés) hatálya alá tartozó kérdésektől eltérő kérdések tekintetében az Unió nevében történő aláírására, figyelemmel az említett megállapodás[2] megkötésére.

2. cikk

A viszonosságra is figyelemmel a megállapodást az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdésektől eltérő kérdések tekintetében a megállapodás 18. cikkével összhangban ideiglenesen alkalmazni kell[3].

3. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

[2] A megállapodás szövege a HL L… oldalán került kihirdetésre.

[3] A megállapodás ideiglenes alkalmazásának kezdőnapja az Európai Unió Hivatalos Lapjában kerül kihirdetésre.

PÉNZÜGYI ÉS DIGITÁLIS KIMUTATÁS

A KÖLTSÉGVETÉS BEVÉTELI OLDALÁRA KÖLTSÉGVETÉSI HATÁST GYAKORLÓ JAVASLATOKRA VONATKOZÓAN

1. A JAVASLAT CÍME:

Javaslat – A Tanács határozata az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetség uniós programokban (Horizont Európa, Erasmus+, az „EU az egészségért” program[1], Digitális Európa) való részvételéről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

2. KÖLTSÉGVETÉSI SOR:

Horizont Európa

Bevételi sor (alcím/jogcímcsoport/jogcím): 6 0 1 0 — Horizont Európa — Címzett bevétel

A költségvetésbe az érintett évre bevitt összeg:

A bevételeket a következő kiadási sorhoz (alcím/jogcímcsoport/jogcím) rendelik:

A teljes 01 01 01. jogcímcsoport (01 01 01 01, 01 01 01 02, 01 01 01 03, 01 01 01 11, 01 01 01 12, 01 01 01 13, 01 01 01 71, 01 01 01 72, 01 01 01 73, 01 01 01 74, 01 01 01 76)

A teljes 01 02 01. jogcímcsoport (01 02 01 01, 01 02 01 02, 01 02 01 03)

A teljes 01 02 02. jogcímcsoport (01 02 02 10, 01 02 02 11, 01 02 02 12, 01 02 02 20, 01 02 02 30, 01 02 02 31, 01 02 02 40, 01 02 02 41, 01 02 02 42, 01 02 02 43, 01 02 02 50, 01 02 02 51, 01 02 02 52, 01 02 02 53, 01 02 02 54, 01 02 02 60, 01 02 02 61, 01 02 02 70)

A teljes 01 02 03. jogcímcsoport (01 02 03 01, 01 02 03 02, 01 02 03 03)

A teljes 01 02 04. jogcímcsoport (01 02 04 01, 01 02 04 02)

01 02 05. jogcímcsoport

20 XX. költségvetési sor: Az Európai Bizottság igazgatási kiadásai

Erasmus+

Bevételi sor (alcím/jogcímcsoport/jogcím): 6 0 1 0 — Erasmus+ — Címzett bevétel

A költségvetésbe az érintett évre bevitt összeg:

A bevételeket a következő kiadási sorhoz (alcím/jogcímcsoport/jogcím) rendelik:

Teljes jogcímcsoport

[1] A Svájcnak az „EU az egészségért” programban való részvételéről szóló III. jegyzőkönyv előírja, hogy Svájc társult országként részt vehet az (EU) 2021/522 rendelettel létrehozott az „EU az egészségért” program egyes konkrét részeiben, és hozzájárulhat azokhoz. Ezek a konkrét részek az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti egészségügyi megállapodás hatálya alá tartozó válsághelyzetekre való felkészültséghez kapcsolódnak.

Erasmus+ (2. fejezet: 07 03 01 01, 07 03 01 02, 07 03 02, 07 03 03, 07 01 02 01 xx, 07 01 02 75)

Erasmus+ (6. fejezet: 15 02 01 02, 14 02 01 50, 14 01 01 75, 15 01 01 75).

20 XX. költségvetési sor: Az Európai Bizottság igazgatási kiadásai

Az „EU az egészségért” program

6. cím: Az uniós szakpolitikákhoz kapcsolódó bevételek, hozzájárulások és visszatérítések, 6 1. alcím: Kohézió, reziliencia és értékek, 6 1 1. jogcímcsoport: Helyreállítás és reziliencia, valamint 6 1 1 3. jogcím:

Az „EU az egészségért” program – Címzett bevétel

A bevételeket a következő kiadási sorokhoz rendelik:

Költségvetési sor	**Cím**
06 01 05 73 – 2b. fejezet	Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség – Hozzájárulás az „EU az egészségért” programból
06 01 05 01 – 2b. fejezet	Az „EU az egészségért” programhoz kapcsolódó támogatási kiadások
06 06 01 – 2b. fejezet	EU4Health Programme (Az „EU az egészségért” program)
20 02 01 01 – 7. fejezet	Szerződéses alkalmazottak
20 04 01 – 7. fejezet	Információs rendszerek

Digitális Európa

Bevételi sor (alcím/jogcímcsoport/jogcím): 6 0 2 2 — Digitális Európa program — Címzett bevétel

A költségvetésbe az érintett évre bevitt összeg: 19 296 000

A bevételeket a következő kiadási sorhoz (alcím/jogcímcsoport/jogcím) rendelik:

02 01 30 01	A Digitális Európa programhoz kapcsolódó támogatási kiadások
02 01 30 73	Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség – Hozzájárulás a Digitális Európa programból
02 04 02 10	Digitális Európa program – Nagy teljesítményű számítástechnika
02 04 03 00	Digitális Európa program – Mesterséges intelligencia
02 04 04 00	Digitális Európa program – Készségek

02 04 05 01	Digitális Európa program – Telepítés
02 04 05 02	Digitális Európa program – Telepítés / Interoperabilitás
20 XX. költségvetési sor	Az Európai Bizottság igazgatási kiadásai

3. PÉNZÜGYI HATÁS[2]

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásokra, viszont van pénzügyi hatása a bevételekre

☑ A javaslatnak pénzügyi hatása van a címzett bevételekre

[2] Az e szakaszban a 2026. és a 2027. évre vonatkozóan feltüntetett valamennyi adat indikatív jellegű, és a rendelkezésre álló legfrissebb becsléseket tükrözi.

A hatás a következő:

Horizont Európa

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételi hatás	XX hónapos időtartam ÉÉÉÉ.HH.NN-től/-től *(adott esetben)*	N. év (2025)
6 0 1 0	1 934,043	36 hónap 2025.1.1-től	636,724

Az intézkedés utáni helyzet			
Bevételi sor	2025	2026	2027
6 0 1 0	636,724	640,836	656,483

Kiadási sor	2025	2026	2027
01 01 01.; 01 02 01.; 01 02 02.; 01 02 03.; 01 02 04.; 01 02 05. jogcímcsoport	621,194	622,171	631,234
20 XX	15,530	18,665	25,249

Erasmus+

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételi hatás	XX hónapos időtartam ÉÉÉÉ.HH.NN-től/-től (*adott esetben*)	N. év (2027)
6 0 1 0	181,1	12 hónap 2027.1.1-től	181,1

Bevételi sor	2027
6 0 1 0	181,1

Kiadási sor	2027

07 03 01 01., 07 03 01 02., 07 03 02., 07 03 03., 07 01 02 01., 07 01 02 75. jogcímcsoport	174,1
20 XX	7,0

Az „EU az egészségért” program

millió EUR (egy tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételi hatás[3]	24 hónap 2026.1.1-től	N. év
6 1 1 3. jogcímcsoport	47,738[4]	2026.1.1.[5]	2027.12.31.

Bevételi sor	2026[6]	2027
6 1 1 3. jogcímcsoport	23,869	23,869

millió EUR (egy tizedesjegyig)

Kiadási sor	Cím	2026. évi allokáció
06 01 05 73	Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség – Hozzájárulás az „EU az egészségért” programból	0,684
06 01 05 01	Az „EU az egészségért” programhoz kapcsolódó támogatási kiadások	0,292
06 06 01	EU4Health Programme (Az „EU az egészségért” program)	22,425
20 02 01 01	Szerződéses alkalmazottak	0,234
20 04 01	Információs rendszerek	0,234

[3] Az összeg a 4. szakaszban meghatározott képleten, illetve módszeren alapuló becslés eredménye.

[4] A teljes összeg az éves összegek egy tizedesjegyre való kerekítéséből adódóan némileg eltér a lenti táblázatban szereplő teljes összegtől.

[5] Svájc az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti egészségügyi megállapodás hatálybalépését követő év január 1-jétől vesz részt az „EU az egészségért” programban annak hátralévő időtartama alatt vagy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret végéig – amelyik a kettő közül a rövidebb.

[6] Az összeg az „EU az egészségért” 2024. évi munkaprogramjában a „válsághelyzetekre való felkészülés” céljából elkülönített keretösszegen alapul.

Digitális Európa

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételi hatás	XX hónapos időtartam ÉÉÉÉ.HH.NN-tól/-től (*adott esetben*)	N. év (2025)
6 0 2 2	59,875	36 hónap 2025.1.1-től	19,296

Az intézkedés utáni helyzet			
Bevételi sor	2025	2026	2027
6 0 2 2	19,296	18,793	21,786

Kiadási sor	2025	2026	2027
02 01 30., 02 04 02., 02 04 03., 02 04 04., 02 04 05. jogcímcsoport	18,826	18,245	20,948
20 XX	0,470	0,548	0,838

4. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 325. cikke szerint a Bizottság küzd a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen. A csalás megelőzése és felderítése ezért valamennyi bizottsági szolgálat kötelessége a források felhasználásával járó mindennapi tevékenységeik keretében.

Az uniós finanszírozást érintő bármely csalás vagy szabálytalanság különösen káros hatást gyakorol a Bizottság hírnevére és az uniós szakpolitikák végrehajtására. A Bizottság hatályos csalás elleni stratégiája (COM(2019) 196) 2019. április 29-én került elfogadásra, és a 2011. évi stratégia helyébe lépett. Ez a szakpolitikai dokumentum a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre tekintettel meghatározza a Bizottság csalás elleni küzdelemmel kapcsolatos prioritásait. A 2019. évi csalás elleni stratégia fő célkitűzései a következők: 1. „a csalási mintázatok, a csaló-profilok és az uniós költségvetést hátrányosan érintő csalásokkal kapcsolatos rendszerszintű sebezhetőségek jobb megértése” (adatgyűjtés és -elemzés), valamint 2. „a csalás elleni küzdelem terén a koordináció, az együttműködés és a munkafolyamatok optimalizálása, különösen a bizottsági

szolgálatok és végrehajtó ügynökségek között” (koordináció, együttműködés és folyamatok). A stratégiát cselekvési terv kíséri, amelyet 2023 júliusában felülvizsgáltak, és amely – elődjéhez hasonlóan – a csalás elleni küzdelem ciklusának valamennyi szakaszát (megelőzés, felderítés, nyomozás és korrekció) meg kívánja erősíteni.

A 2019. évi csalás elleni stratégia irányadó alapelvei és célkitűzései a következők:

- a csalással szembeni zéró tolerancia;
- a csalás elleni küzdelem a belső ellenőrzés szerves részeként;
- a kontrollok költséghatékonysága;
- az uniós személyzet feddhetetlensége és kompetenciája;
- az uniós pénzeszközök felhasználásának átláthatósága;
- csalásmegelőzés, különösen a kiadási programok csalásbiztossá tétele révén;
- hatékony vizsgálati kapacitás és az információk kellő időben történő cseréje;
- gyors korrekció (beleértve a csalásból származó pénzeszközök visszanyerését és az igazságügyi/igazgatási szankciókat);
- megfelelő együttműködés a belső és külső szereplők között, különösen az EU és az illetékes nemzeti hatóságok között, valamint az összes érintett uniós intézmény és szerv szervezeti egységei között;
- hatékony belső és külső kommunikáció a csalás elleni küzdelemről.

A megállapodás 11–14. cikke részletes rendelkezéseket tartalmaz a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozóan, a csalás elleni intézkedéseket is beleértve. Ezeket az intézkedéseket horizontálisan kell alkalmazni annak érdekében, hogy biztosítsák az EU pénzügyi érdekeinek védelmét azon jövőbeli jegyzőkönyvek hatálya alá tartozó uniós programok és tevékenységek tekintetében, amelyeket a Svájci Államszövetség több uniós programhoz vagy tevékenységhez történő társulásáról szóló megállapodás szerinti vegyes bizottság fog adott esetben elfogadni. Az említett intézkedések a jegyzőkönyvekre is alkalmazandók, mivel a jegyzőkönyvek és a mellékletek a megállapodás szerves részét képezik.

Nevezetesen a megállapodás 11. és 12. cikke rendelkezik a szükséges részletekről és eljárásokról, valamint lehetővé teszi a különböző szereplők (az Európai Bizottság vagy az Európai Bizottság által megbízott más szervek, köztük az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Európai Számvevőszék és az Európai Ügyészség (EPPO)) számára feladataik zökkenőmentes végrehajtását az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében. A megállapodás jegyzőkönyveinek hatálya alá tartozó programok és tevékenységek végrehajtása során mindig ugyanaz az elv érvényesül: az EU pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok, köztük a csalás megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket.

A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy jogalanynak, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF és a Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést,

valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak. Amint azt a megállapodás 11. cikkének (4) bekezdése kifejezetten előírja, felülvizsgálatok és ellenőrzések a jegyzőkönyv alkalmazásának felfüggesztését, a megállapodás alkalmazásának megszüntetését vagy a megállapodás felmondását követően is végezhetők.

A megállapodás lehetőséget biztosít arra, hogy az OLAF igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen a Svájci Államszövetség területén a vonatkozó finanszírozási megállapodásban részes svájci jogalany vagy a finanszírozási megállapodást szerződés alapján végrehajtó, harmadik félnek minősülő svájci jogalany tekintetében, a vonatkozó finanszírozási megállapodással és más alkalmazandó szerződéssel összhangban és az azokban meghatározott mértékben. Feladatainak a Svájci Államszövetség területén történő ellátása során az Európai Bizottság és az OLAF a svájci joggal összhangban jár el.

Felülvizsgálatokat és ellenőrzéseket az Unió tisztviselői, különösen az Európai Bizottság és az Európai Számvevőszék tisztviselői vagy az Európai Bizottság által megbízott más személyek végezhetnek. Feladataiknak a Svájci Államszövetség területén történő ellátása során az Európai Bizottság vagy az Európai Bizottság által megbízott más személyek a svájci joggal összhangban járnak el.

A svájci hatóságok az alkalmazandó nemzetközi együttműködési eszközökkel összhangban együttműködnek azokkal az uniós vagy tagállami hatóságokkal, amelyek hatáskörrel rendelkeznek az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására, beleértve az említett bűncselekmények feltételezett elkövetőinek és bűnrészeseinek bíróság elé állítását is. Az alkalmazandó nemzetközi együttműködési eszközök alapján benyújtott megkeresések adott esetben magukban foglalhatják az EPPO nyomozásaival vagy büntetőeljárásaival kapcsolatos megkereséseket is. Ez lehetővé teszi az EPPO-val való együttműködést, az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelvben előírtaknak megfelelően.

A megállapodás továbbá rendelkezik a Bizottság határozatainak a Svájci Államszövetség területén történő végrehajtását biztosító hatékony mechanizmusról.

5. EGYÉB MEGJEGYZÉSEK

A Svájci Államszövetség különböző uniós programokhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulásának kiszámítására vonatkozó módszertant a megállapodás pénzügyi feltételekről szóló 7. cikke határozza meg, amelyet a megállapodás 8. és 9. cikke, valamint a megállapodás pénzügyi végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó I. melléklete egészít ki.

Ami az „EU az egészségért” programot illeti, a társult ország által a program különböző költségvetési soraihoz nyújtott hozzájárulás becsült megoszlása a program költségvetéséhez kapcsolódó egyes költségvetési sorok uniós költségvetésen belüli részarányán alapul (a 2021–2027-es pénzügyi programozáson alapuló C1-es előirányzatok, beleértve a bírságokból származó becsült kiegészítést – a többéves pénzügyi keret 5. cikke). A társult ország hozzájárulásának indikatív összege egyúttal a decentralizált igazgatási kiadások (Külső munkatársak / Egyéb igazgatási kiadások) fedezésére is szolgál.